

OFERTA EDUKACYJNA MUZEUM KOLEI WĄSKOTOROWEJ W SOCHACZEWIE

STACJA MUZEUM

MUZEUM KOLEI WĄSKOTOROWEJ W SOCHACZEWIE
ul. Licealna 18, 96-500 Sochaczew
tel. + 48 46 862 59 75
centrum@stacjamuzeum.pl
www.stacjamuzeum.pl
mkw.e-Sochaczew.pl

ZAPRASZAMY NA PRZYGODĘ Z KOLEJĄ WĄSKOTOROWĄ!

Jednym z głównych zadań Muzeum Kolei Wąskotorowej w Sochaczewie jest prowadzenie lekcji muzealnych. Przygotowaliśmy bogatą ofertę zajęć stacjonarnych i plenerowych zgodną z podstawą programową wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół. Ma ona na celu przybliżanie dziejów kolei, szczególnie w jej wąskotorowym wydaniu. Proponujemy lekcje w ramach trzech bloków tematycznych:

A. PODRÓŻ W CZASIE KOLEJĄ WĄSKOTOROWĄ

- przedszkole
- szkoła podstawowa
- szkoła średnia
- dorośli

B. OPowieści STARYCH LOKOMOTYW

- przedszkole
- szkoła podstawowa (klasy I-III)

C. STULECIE KOLEI SOCHACZEWSKIEJ

- przedszkole
- szkoła podstawowa
- szkoła średnia
- dorośli

D. LEKCJE SPECJALNE

- przedszkole
- szkoła podstawowa
- szkoła średnia

Standardowe zajęcia odbywają się od poniedziałku do piątku w trybie stacjonarnym, plenerowym lub online, trwają **60 minut** i kosztują **60 zł** za grupę do 25 osób. Do ceny lekcji należy doliczyć koszt biletów wstępu, tj. **9 zł** (ulgowe) lub **18 zł** (normalne) od każdego uczestnika (dzieciom do lat 7 i opiekunom grup przysługują bilety bezpłatne). **Dla placówek z Sochaczewa i powiatu sochaczewskiego cena zajęć wynosi tylko 60 zł (za grupę do 25 osób).**

W celu zarezerwowania lekcji należy zadzwonić pod numer telefonu **+48 46 862 59 75** bądź wysłać e-mail na adres **centrum@stacjamuzeum.pl**. Pracownik muzeum skontaktuje się z zamawiającym w celu potwierdzenia rezerwacji. Opłaty za zajęcia można dokonać w formie zaliczki na rachunek bankowy o numerze **32 1020 1026 0000 1102 0270 2629** lub wnieść gotówką bezpośrednio przed lekcją.

Informacje niezbędne przy dokonywaniu rezerwacji:

- proponowany temat,
- proponowana data i godzina,
- liczba uczestników (minimum 5 osób),
- imię i nazwisko oraz numer telefonu opiekuna lub osoby do kontaktu,
- dane niezbędne do wystawienia faktury.

A. PODRÓŻ W CZASIE KOLEJĄ WĄSKOTOROWĄ: 1. *Dzieje sochaczewskiej kolei wąskotorowej w latach 1922–1984*

Sochaczewska kolej wąskotorowa jest ważną częścią dziejów Sochaczewa i ziemi sochaczewskiej. Jej uruchomienie w 1922 r. pomogło odbudować zniszczone podczas I wojny światowej miasto, przyczyniło się do gospodarczego rozwoju powiatu w XX w., a ostatecznie umożliwiło powstanie jednej z najważniejszych atrakcji turystycznych regionu. Lekcja przybliży dzieje sochaczewskiej kolei na tle historii Sochaczewa i ziemi sochaczewskiej od okresu poprzedzającego jej ufundowanie, poprzez aspekty związane z budową linii oraz jej funkcjonowaniem w okresie przed- i powojennym, aż po otwarcie oddziału Muzeum Kolejnictwa wraz z funkcjonującą do dziś koleją muzealną. Dzięki lekcji uczestnicy będą mieli szansę zapoznać się z rolą, jaką wąskotorówka odegrała w historii lokalnej oraz najciekawszymi przykładami taboru i infrastruktury tej kolei. Zajęcia są adresowane między innymi do dzieci i młodzieży z Sochaczewa i powiatu

sochaczewskiego i będą indywidualnie dostosowywane w zależności od grupy wiekowej oraz miejsca pochodzenia uczestników. Podczas lekcji wykorzystywana będzie makieta kolejowa pn. „Sochaczewska Kolej Dojazdowa”, która przenosi w realia modelarskie szlak rodzimej wąskotorówki.

Lekcja przeznaczona dla szkół podstawowych i średnich. Tryb: stacjonarny/plenerowy lub online. Cena: **60 zł** za grupę do 25 osób plus ulgowe bilety wstępu, tj. **9 zł** od każdego uczestnika (dzieciom do lat 7 i opiekunom grup przysługują bilety bezpłatne). **Dla placówek z Sochaczewa i powiatu sochaczewskiego cena wynosi tylko 60 zł (za grupę do 25 osób).**

A. PODRÓŻ W CZASIE KOLEJĄ WĄSKOTOROWĄ: 2. *Tabor sochaczewskiej kolei wąskotorowej w latach 1922–1984*

Lekcja przybliży uczestnikom tabor, który pracował na sochaczewskiej kolei wąskotorowej w latach, kiedy ta była publicznym środkiem transportu, czyli w okresie przed powstaniem muzeum. Dzięki lekcji będzie można dowiedzieć się również, które z zabytkowych pojazdów aktualnie prezentowanych w muzealnym skansenie, pracowały na sochaczewskiej kolei wąskotorowej między rokiem 1922 a 1984. Podczas zajęć wykorzystywana będzie makietka kolejowa pn. „Sochaczewska Kolej Dojazdowa”, która przenosi w realia modelarskie szlak rodzimej wąskotorówki.

Lekcja przeznaczona dla szkół podstawowych i średnich. Tryb: stacjonarny/plenerowy lub online. Cena: **60 zł** za grupę do 25 osób plus ulgowe bilety wstępu, tj. **9 zł** od każdego uczestnika (dzieciom do lat 7 i opiekunom grup przysługują bilety bezpłatne).

ne). Dla placówek z Sochaczewa i powiatu sochaczewskiego cena wynosi tylko 60 zł (za grupę do 25 osób).

A. PODRÓŻ W CZASIE KOLEJĄ WĄSKOTOROWĄ: 3. *Stoi na stacji lokomotywa*

Lekcja w przystępny sposób przybliży uczestnikom historię i rolę transportu kolejowego w codziennym życiu. Podczas zajęć uczestnik będzie mógł poczuć się jak maszynista czy konduktor, zgłębiając tajniki pracy na kolei, a poznając zasady działania parowozu, dowie się, jak kolej zmieniała się przez ostatnie dwa stulecia – od lokomotywy parowej, przez elektryczną, po spalinową. Omówiona zostanie ponadto kwestia bezpieczeństwa na przejazdach i peronach kolejowych, co zwiększy świadomość uczestników o zagrożeniach wynikających z niezachowania szczególnej ostrożności, kształtując odpowiednią postawę już od najmłodszych lat. Wiedza przekazywana będzie za pomocą prezentacji multimedialnej, innych pomocy dydaktycznych, a także zadań animacyjnych.

Lekcja przeznaczona dla przedszkoli i szkół podstawowych (klasy I-III). Tryb: stacjonarny/plenerowy lub online. Cena: **60 zł** za grupę do 25 osób plus ulgowe bilety wstępu, tj. **9 zł** od każdego uczestnika (dzieciom do lat 7 i opiekunom grup przysługują bilety bezpłatne). **Dla placówek z Sochaczewa i powiatu sochaczewskiego cena wynosi tylko 60 zł (za grupę do 25 osób).**

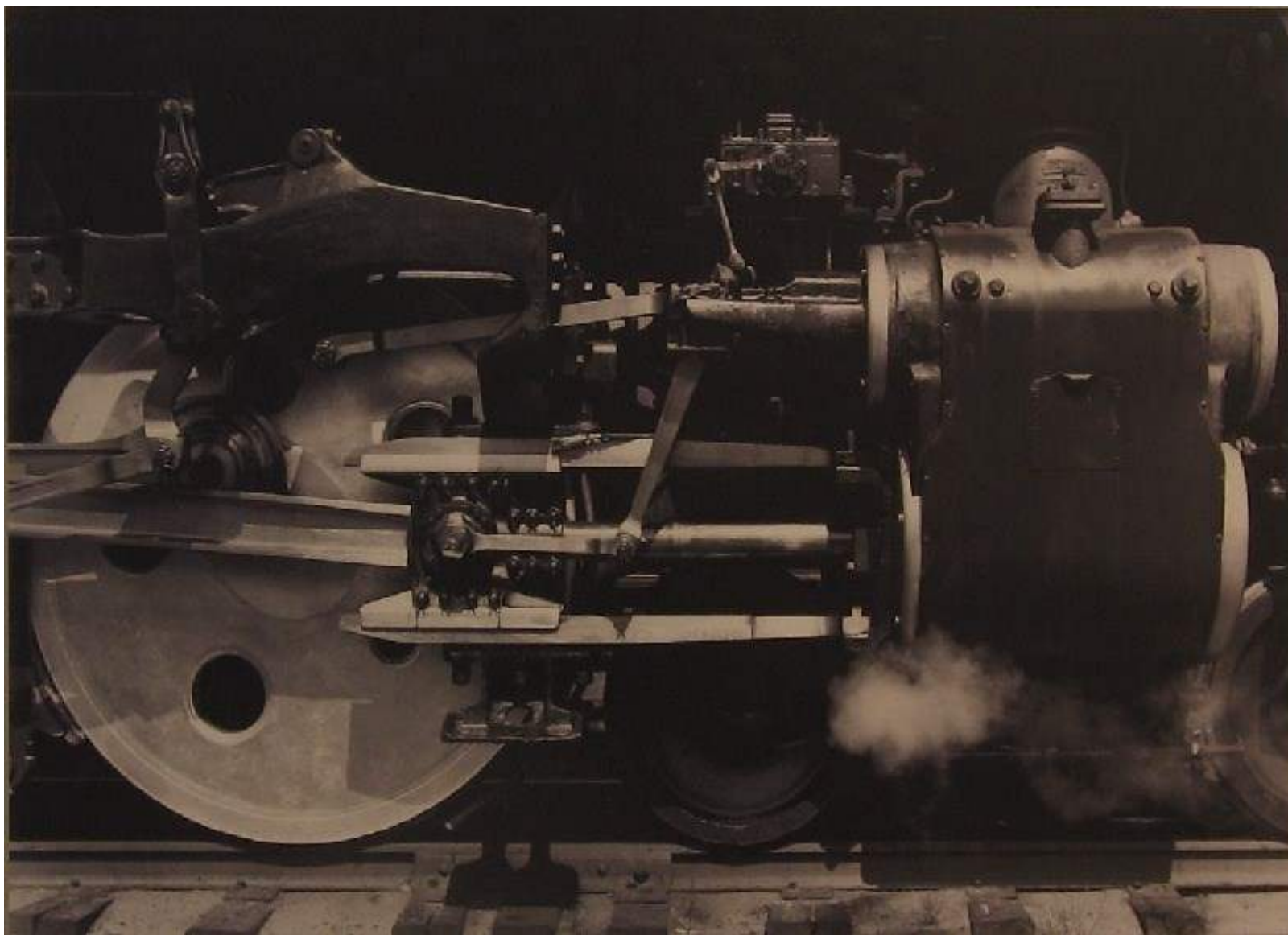
A. PODRÓŻ W CZASIE KOLEJĄ WĄSKOTOROWĄ: 4. *Dzieje kolei wąskotorowych w Polsce*

Wbrew obiegu opinii koleje wąskotorowe odegrały ważną rolę w dziejach Polski. Od połowy XIX w., kiedy uruchomiono pierwszą linię wąskotorową na ziemiach polskich, do początku XXI w. popularne kolejki znacząco wpłynęły na rozwój gospodarczy naszego kraju. Dzięki wydatnie niższym niż na kolejach normalnotorowych kosztom budowy i eksploatacji przez ponad 150 lat koleje wąskotorowe funkcjonowały na obszarze niemal całego kraju. Łącząc wieś z miastem, a także oferując usługi dla wielu gałęzi przemysłu, wpisały się na trwałe w krajobraz polskiej prowincji. W trakcie lekcji uczestnik zapozna się m.in. z podstawowymi pojęciami związanymi z kolejami wąskotorowymi i dowie się, jak kształtował się ich rozwój na terenie ziem polskich w XIX i XX w.

Lekcja przeznaczona dla szkół podstawowych i średnich. Tryb: stacjonarny/plenerowy lub online. Cena: **60 zł** za grupę do 25 osób plus ulgowe bilety wstępu, tj. **9 zł** od każdego uczestnika (dzieciom do lat 7 i opiekunom grup przysługują bilety bezpłatne). **Dla placówek z Sochaczewa i powiatu sochaczewskiego cena wynosi tylko 60 zł (za grupę do 25 osób).**

A. PODRÓŻ W CZASIE KOLEJĄ WĄSKOTOROWĄ: 5. *Dzieje kolei w zarysie*

Początki kolejnictwa sięgają już wieków średnich, kiedy do różnych prac transportowych zaczęto stosować drewniane tory. Dzięki wykorzystaniu silnika parowego w ciągu XIX i XX w. kolej stała się jednym z najbardziej popularnych środków transportu. Podczas zajęć uczestnik otrzyma możliwość zapoznania się w syntetycznej formie z dziejami kolei i kolejnictwa, począwszy od trakcji konnej, poprzez parową, aż po elektryczną i spaliniową. Pozna ponadto genezę silnika parowego, dowie się, kiedy powstał pierwszy parowóz oraz jak działał, a także zrozumie rolę George'a Stephensona dla rozwoju kolei żelaznej. Dzięki odpowiednim pomocom naukowym zaprezentowane zostaną w atrakcyjnej formie najciekawsze przykłady taboru kolejowego oraz infrastruktury kolejowej na świecie.

Lekcja przeznaczona dla szkół podstawowych i średnich. Tryb: stacjonarny/plenerowy lub online. Cena: **60 zł** za grupę do 25 osób plus ulgowe bilety wstępu, tj. **9 zł** od każdego uczestnika (dzieciom do lat 7 i opiekunom grup przysługują bilety bezpłatne). **Dla placówek z Sochaczewa i powiatu sochaczewskiego cena wynosi tylko 60 zł (za grupę do 25 osób).**

A. PODRÓŻ W CZASIE KOLEJĄ WĄSKOTOROWĄ: 6. *Dzieje kolei w Polsce*

Na przełomie XVIII i XIX w., kiedy na świecie rozpoczynała się rewolucja przemysłowa, a co za tym idzie, rozwój kolejnictwa, Polska utraciła niepodległość. Podział ziem pomiędzy trzech zaborców przez następne sto lat wywarł trwały wpływ na rozwój kolei na ziemiach polskich. Podczas lekcji uczestnik dowie się, jak wyglądał rozwój kolei w Polsce od powstania pierwszej linii z Wrocławia do Oławy, poprzez Kolej Warszawsko-Wiedeńską, po linię Kraków-Szczakowa. Pozyska wiedzę, jak wielką rolę odegrała kolej w rozwoju

ziem polskich w XIX i XX w. Zapozna się również z polską myślą techniczną na kolei oraz najciekawszymi przykładami infrastruktury kolejowej w naszym kraju.

Lekcja przeznaczona dla szkół podstawowych i średnich. Tryb: stacjonarny/plenerowy lub online. Cena: **60 zł** za grupę do 25 osób plus ulgowe bilety wstępu, tj. **9 zł** od każdego uczestnika (dzieciom do lat 7 i opiekunom grup przysługują bilety bezpłatne). **Dla placówek z Sochaczewa i powiatu sochaczewskiego cena wynosi tylko 60 zł (za grupę do 25 osób).**

A. PODRÓŻ W CZASIE KOLEJĄ WĄSKOTOROWĄ: 7. Skarby wąskotorowych szlaków

W Muzeum Kolei Wąskotorowej w Sochaczewie zgromadzono największą kolekcję pojazdów wąskotorowych w Polsce, a według niektórych – nawet w Europie. Wiele z nich to unikalne skarby techniki, które ocalono od niechybnego zniszczenia. Aktualnie 226 egzemplarzy taboru kolejowego na różne szerokości toru znajduje się w Sochaczewie, zaś kolejnych 36 obiektów przekazanych zostało w użyczenie różnym podmiotom w całej Polsce. Z tej liczby aż 140 jednostek jest obecnie ekspozycyjnych w muzealnym skansenie. Lekcja pozwoli poznać

wyjątkową historię najcenniejszych pojazdów, począwszy od najstarszego zachowanego parowozu wąskotorowego w Polsce z 1882 r., poprzez kolejne trzy XIX-wieczne lokomotywy parowe i elektrowóz Siemens z 1898 r., po jedyny zachowany parowóz Powiatowej Kolei Sochaczewskiej z 1924 r. Dzięki zajęciom będzie można również dowiedzieć się nieco więcej o ośmiu pasażerskich wagonach Retro z przełomu XIX i XX w., wagonie kolei konnej Rudka–Mrozy z 1902 r., jak również o pojazdach wąskotorowych związanych ze znanymi postaciami z polskiej historii, czyli tzw. Bryce Marszałka Piłsudskiego z lat 1926-1927 i tzw. salonce generalskiej z 1930 r. Lekcja, odbywająca się w sali dydaktycznej, wzbogacona została o ciekawą grę mobilną, zaaranżowaną w muzealnym skansenie, dzięki której znaczną część prezentowanych pojazdów będzie można zobaczyć osobiście. Lekcję można również w całości przeprowadzić w muzealnym skansenie.

Lekcja przeznaczona dla szkół podstawowych (klasy IV–VIII), szkół średnich i dorosłych. Tryb: stacjonarny/plenerowy lub online. Cena: **60 zł** za grupę do 25 osób plus bilety wstępu, tj. **9 zł** (ulgowe) lub **18 zł** (normalne) od każdego uczestnika (opiekunom grup przysługują bilety bezpłatne). Dla placówek z Sochaczewa i powiatu sochaczewskiego cena wynosi tylko 60 zł (za grupę do 25 osób).

B. OPOWIEŚCI STARYCH LOKOMOTYW: 1. Łukasz – znawca dziejów Powiatowej Kolei Sochaczewskiej

Łukasz urodził się 1924 r. w Berlinie, stolicy Niemiec, a więc niedługo będzie stulatkiem! Został skonstruowany w fabryce Orenstein i Koppel. Dzięki pracownikom tej firmy wygląda tak interesująco i przetrwał w dobrej kondycji tyle lat. Waży 14 ton, a gdy był młodszy poruszał się z prędkością do 25 kilometrów na godzinę. Już w 1925 r. został zakupiony na świeżo powstałą kolej wąskotorową do Sochaczewa. Od razu nadano mu oficjalne imię PKS 3. Skrót ten oznaczał, że nabyto go jako trzeci w kolejności pojazd szynowy na Powiatową Kolej Sochaczewską, jak ówczesnie nazywała się nasza wąskotorówka. Decyzją władz powiatu sochaczewskiego kolejkę otwarto do ruchu w 1922 r. Zatem przed nim zakupiono tu do pracy jeszcze dwa parowozy: PKS 1 i PKS 2, ale one nie miały tyle szczęścia co on i nie przetrwały do dnia dzisiejszego. Łukasz opowie swoją historię, a także przybliży dzieje sochaczewskiej wąskotorówki, która istnieje już równo 100 lat! Nasz bohater bardzo ciężko

pracował, aby odbudować Sochaczew, miasto zniszczone podczas I wojny światowej. Podczas wykonywania swoich obowiązków współpracował z wieloma ciekawymi osobami i poznał wiele zawodów wykonywanych na kolei. Od zasłużonego pracownika kolei wąskotorowej dzieci dowiedzą się, czym charakteryzowała się praca maszynisty, dyżurnego ruchu, kierownika pociągu i kto był odpowiedzialny za sprawdzenie stanu torów i kół. Podczas omawiania różnych rozstawów toru będzie posługiwał się jednostkami miary. Podczas lekcji wykorzystywana będzie makieta pn. „Sochaczewska Kolej Dojazdowa”, przenosząca w realia modelarskie szlak rodzimej wąskotorówki.

Lekcja przeznaczona dla przedszkoli i szkół podstawowych (klasy I-III). Tryb: stacjonarny/plenerowy lub online. Cena: **60 zł** za grupę do 25 osób plus ulgowe bilety wstępu, tj. **9 zł** od każdego uczestnika (dzieciom do lat 7 i opiekunom grup przysługują bilety bezpłatne). **Dla placówek z Sochaczewa i powiatu sochaczewskiego cena wynosi tylko 60 zł (za grupę do 25 osób).**

B. OPOWIEŚCI STARYCH LOKOMOTYW: 2. Marta – ekspert do spraw bezpieczeństwa na kolei

Naszą drugą lokomotywą, która zabierze najmłodszych w podróż do świata kolei jest parowóz Marta z Pelplina. Marta urodziła się w 1910 r. w Berlinie. Niedługo potem została zakupiona przez Cukrownię w Malborku, gdzie woziła buraki na trasie Malbork-Świętlików. W 1962 r. dostała pracę w cukrowni w Pelpinie, gdzie została już do zasłużonej emerytury. Szukając miejsca, gdzie może odpocząć po wielu latach ciężkiej pracy, trafiła do Sochaczewa i obecnie jest podziwiana przez turystów z całego świata w Muzeum Kolei Wąskotorowej. Nasza Marta w trakcie całej swojej kariery zawodowej widziała, jak brak rozwagi oraz roztargnienie mogą być niebezpieczne dla człowieka. Co może się stać, gdy ktoś nie wie, jak powinien zachować się w miejscach związanych z koleją. Dlatego też, zajmuje się przekazywaniem innym zasad bezpiecznego zachowania na przejazdach kolejowych czy peronach. Dzięki jej wiedzy i doświadczeniu poznacie zasady bezpieczeństwa, które obowiązkowo po-

winien znać każdy młody podróżnik. Marta zawsze uważała, że nauka przez zabawę jest najlepszym sposobem na pogłębianie wiedzy. Zachęcamy, aby spotkać się z Martą, ekspertem ds. bezpieczeństwa kolejowego i już od najmłodszych lat kształtować odpowiednią postawę społeczną.

Lekcja przeznaczona dla przedszkoli i szkół podstawowych (klasy I-III). Tryb: stacjonarny/plenerowy lub online. Cena: **60 zł** za grupę do 25 osób plus ulgowe bilety wstępu, tj. **9 zł** od każdego uczestnika (dzieciom do lat 7 i opiekunom grup przysługują bilety bezpłatne). **Dla placówek z Sochaczewa i powiatu sochaczewskiego cena wynosi tylko 60 zł (za grupę do 25 osób).**

B. OPOWIEŚCI STARYCH LOKOMOTYW: 3. Fryderyk – znawca historii kolejnictwa

W zagadnienia związane z dziejami kolejnictwa na świecie wprowadzi najmłodszych parowóz Fryderyk z Tuczna. Fryderyk urodził się w 1882 r. w Monachium, w miejscowych Zakładach Kraussa. Zakupiony przez cukrownię „Wierzchosławice”, otrzymał oznakowanie CW-1 i woził buraki cukrowe. W 1941 r. został przejęty przez cukrownię „Tuczno”, gdzie jako CT-8 pracował przez kolejne 25 lat. Przekazany w 1985 r. do Muzeum Kolejnictwa w Warszawie, na zasłużoną emeryturę osiadł w skansenie Muzeum Kolei Wąskotorowej w Sochaczewie, gdzie jest podziwiany jako najstarszy zachowany parowóz wąskotorowy w Polsce. Z racji swego imponującego wieku był świadkiem wielu przemian w zakresie infrastruktury kolejowej i kolejowego taboru, poczynając od XIX w., nazywanego wiekiem pary, po czasy współczesne. Z zachwytem i zazdrością obserwował, jak kolej zwiększała swoją prędkość i zasięg, upowszechniając się

na całym świecie i odgrywając niejednokrotnie ważną rolę w rozwoju gospodarczym, społecznym i kulturalnym. Podczas bezpośredniego kontaktu z wiekowym Fryderykiem dzieci będą miały okazję rozwinąć ciekawość otaczającego świata i zbudować pozytywny stosunek do nauki i techniki.

Lekcja przeznaczona dla przedszkoli i szkół podstawowych (klasy I-III). Tryb: stacjonarny/plenerowy lub online. Cena: **60 zł** za grupę do 25 osób plus ulgowe bilety wstępu, tj. **9 zł** od każdego uczestnika (dzieciom do lat 7 i opiekunom grup przysługują bilety bezpłatne). **Dla placówek z Sochaczewa i powiatu sochaczewskiego cena wynosi tylko 60 zł (za grupę do 25 osób).**

B. OPOWIEŚCI STARYCH LOKOMOTYW: 4. *Siemowit* – znawca historii Sochaczewa

Wiekowy pług odśnieżny Siemowit przybliży uczestnikom historię Sochaczewa. Skonstruowany został w 1915 r. i jest jedynym pojazdem na sochaczewskiej kolei wąskotorowej, który przebywa tu od początku jej funkcjonowania aż do dzisiaj. Z racji swego imponującego wieku i długoletniego pobytu w Sochaczewie Siemowit bardzo dobrze poznał dzieje naszego miasta, o których potrafi zajmująco opowiadać. W trakcie spotkania z nim dzieci poznają najważniejsze wydarzenia, historyczne postaci i najciekawsze budowle dawnego Sochaczewa.

Lekcja przeznaczona dla przedszkoli i szkół podstawowych (klasy I-III). Tryb: stacjonarny/plenerowy lub online. Cena: **60 zł**

za grupę do 25 osób plus ulgowe bilety wstępu, tj. **9 zł** od każdego uczestnika (dzieciom do lat 7 i opiekunom grup przysługują bilety bezpłatne). Dla placówek z Sochaczewa i powiatu sochaczewskiego cena wynosi tylko 60 zł (za grupę do 25 osób).

B. OPOWIEŚCI STARYCH LOKOMOTYW: 5. *Bogdan – znawca dziejów kolei wąskotorowych w Polsce*

Jak mówi znane powiedzenie: *podróż kształci*. Dzięki nim można się wiele nauczyć, zdobyć nowe doświadczenia, poznać ciekawych ludzi. Parowóz Bogdan zwany Wisłą to obieżyświat i miłośnik podróży. Będąc pracownikiem wielu kolei wąskotorowych w Polsce, przejechał tysiące kilometrów, zwiedzając dużą część naszego kraju. Dzięki temu jest dziś znawcą polskich wąskotorówek i o swoich wozach chce opowiedzieć innym. Podczas spotkania z tym starym pojazdem uczestnicy poznają najważniejsze koleje wąskotorowe w Polsce i ich historię, dowiedzą się, jak wyglądały początki wąskiego toru, dlaczego tego typu koleje budowano i do czego służyły, a także, jakie były ich zadania dawniej, a jakie są obecnie. Bogdan zarazi także pasją do podróżowania i zachęci do poznawania nowych miejsc w Polsce. Zajęcia powstały jako forma upamiętnienia

Bogdana Pokropińskiego, znanego polskiego badacza kolejnictwa.

Lekcja przeznaczona dla przedszkoli i szkół podstawowych (klasy I-III). Tryb: stacjonarny/plenerowy lub online. Cena: **60 zł** za grupę do 25 osób plus ulgowe bilety wstępu, tj. **9 zł** od każdego uczestnika (dzieciom do lat 7 i opiekunom grup przysługują bilety bezpłatne). **Dla placówek z Sochaczewa i powiatu sochaczewskiego cena wynosi tylko 60 zł (za grupę do 25 osób).**

B. OPOWIEŚCI STARYCH LOKOMOTYW: 6. Przyjaciele z wąskiego toru – kolejowe warsztaty muzealne

Prawdziwych przyjaciół poznajemy w biedzie – to znany wszystkim cytat z wiersza Adama Mickiewicza, który niejednokrotnie sprawdza się w wielu życiowych sytuacjach. Czy sprawdzi się też w przypadku przyjaciół z wąskiego toru? Grupa wąskotorowych muzealnych pojazdów i nie tylko pojazdów zna się już od wielu lat. Wagon motorowy Mirek zwany Ebermanem, słynne parowozy: Tomek Px29 i Radek Px48, lokomotywy spalinowe: Roman zwany Rumunem i Lidka, a także wagon osobowy Wiesiek 1Aw i semafor kształtowy Monika przeżyli wspólnie wiele ciekawych i niezapomnianych przygód. Niektórzy przyjaciele dawniej pracowali na Sochaczewskiej Kolei Dojazdowej, a obecnie przebywają w Muzeum Kolei Wąskotorowej w Sochaczewie.

Inne odpoczywają już na zasłużonej emeryturze, ale niektóre jeszcze ciężko pracują. Przyjaciele z wąskiego toru w ciekawy sposób prezentują dzieciom własną historię, a także opowiedzą, jak wygląda codzienna praca w muzeum. Dzięki barwnej narracji zapoznać się będzie można z historią, zbiorami i działalnością Muzeum Kolei Wąskotorowej w Sochaczewie, placówki, w której przez przeszło 35 lat działalności zgromadzono największą kolekcję taboru wąskotorowego w Polsce. Ważnym dopełnieniem zajęć będą kolejowe warsztaty muzealne oparte na metodzie scrapbookingu. Podczas ciekawie poprowadzonych zajęć plastycznych uczestnicy samodzielnie wykonają i zabiorą do domu kolejowy layout z wizerunkiem jednego z bohaterów opowieści. Na zakończenie zajęć, podczas przechadzki po muzealnym skansenie, dzieci będą miały szansę poznać osobiście przyjaciół z wąskiego toru.

Lekcja przeznaczona dla przedszkoli i szkół podstawowych (klasy I-III). Tryb: stacjonarny/plenerowy lub online. Cena: **60 zł** za grupę do 25 osób plus ulgowe bilety wstępu, tj. **9 zł** od każdego uczestnika (dzieciom do lat 7 i opiekunom grup przysługują bilety bezpłatne). **Dla placówek z Sochaczewa i powiatu sochaczewskiego cena wynosi tylko 60 zł (za grupę do 25 osób).**

C. STULECIE KOLEI SOCHACZEWSKIEJ: 1. *Poznaj naszą ciuchcię*

W 2022 r. sochaczewska kolej wąskotorowa obchodzi stulecie działalności. Z tej okazji chcielibyśmy zaprosić wszystkich w niezwykłą podróż, podczas której poznamy przeszłość naszej „małej kolei”. Celem lekcji jest syntetyczna i atrakcyjna prezentacja dziejów sochaczewskiej ciuchci na tle historii kolejnictwa, szczególnie w jego wąskotorowym wydaniu. W ramach zajęć w oparciu o wystawę stałą pt. „Dzieje sochaczewskiej kolei wąskotorowej 1922–1984” zaprezentowane zostaną autentyczne pamiątki związane z naszą kolejką z okresu, gdy ta była głównym powiatowym środkiem transportu publicznego. Podróż ta podsumowana zostanie projekcją filmu z 1975 r. pozwalającego przenieść się w czasie na dawne stacje Sochaczew Wąskotorowy czy Wyszogród. Z najciekawszymi miej-

scami na szlaku naszej ciuchci będzie można zapoznać się dzięki prezentacji najdłuższej stacjonarnej wąskotorowej makiety w Polsce pn. „Sochaczewska Kolei Dojazdowa”. Następnie uczestnicy będą mieli okazję udać się na muzealny skansen, w historyczną przestrzeń stacji Sochaczew Wąskotorowy, by wśród największej kolekcji zabytkowego taboru wąskotorowego w Polsce obejrzeć z bliska te pojazdy, które służyły na Sochaczewskiej Kolei Dojazdowej. Zdobyta wiedza zostanie utrwalona w trakcie części warsztatowej zaaranżowanej w sali edukacyjnej. Uczestnicy spróbują swoich sił, układając wielkoformatowe kolejowe puzzle, kolorując wizerunki taboru sochaczewskiej kolei wąskotorowej, budując pociąg z drewnianych klocków czy też rysując na rolce papieru jak najdłuższy pociąg naszej kolei.

Lekcja przeznaczona dla przedszkoli i szkół podstawowych (klasy I-III). Tryb: stacjonarny/plenerowy. Cena: **60 zł** za grupę do 25 osób plus ulgowe bilety wstępu, tj. **9 zł** od każdego uczestnika (dzieciom do lat 7 i opiekunom grup przysługują bilety bezpłatne). **Dla placówek z Sochaczewa i powiatu sochaczewskiego cena wynosi tylko 60 zł (za grupę do 25 osób).**

C. STULECIE KOLEI SOCHACZEWSKIEJ: 2. *Poznaj naszą kolej*

Z okazji przypadających w 2022 r. obchodów stulecia działalności sochaczewskiej kolei wąskotorowej chcielibyśmy zaprosić wszystkich w niezwykłą podróż, podczas której poznamy przeszłość naszej „małej kolei”. Celem lekcji jest syntetyczna i atrakcyjna prezentacja dziejów sochaczewskiej ciuchci na tle historii kolejnictwa, szczególnie w jego wąskotorowym wydaniu. W ramach zajęć w oparciu o wystawę stałą pt. „Dzieje sochaczewskiej kolei wąskotorowej 1922–1984” zaprezentowane zostaną autentyczne pamiątki związane z naszą kolejką z okresu, gdy ta była głównym powiatowym środkiem transportu publicznego. Podróż ta podsumowana zostanie projekcją filmu z 1975 r. pozwalającego przenieść się w czasie na dawne stacje Sochaczew Wąskotorowy czy Wyszogród. Z najciekawszymi miejscami na szlaku naszej ciuchci będzie można zapoznać się dzięki prezentacji najdłuższej stacjonarnej wąskotorowej makiety w Polsce pn. „Sochaczewska Kolei Dojazdowa”. Następnie

uczestnicy będą mieli okazję udać się na muzealny skansen, w historyczną przestrzeń stacji Sochaczew Wąskotorowy, by wśród największej kolekcji zabytkowego taboru wąskotorowego w Polsce obejrzeć z bliska te pojazdy, które służyły na Sochaczewskiej Kolei Dojazdowej. Zdobyta wiedza zostanie utrwalona w trakcie części warsztatowej zaaranżowanej w sali edukacyjnej. Uczestnicy spróbują swoich sił, układając wielkoformatowe puzzle, sklejając kartonowe modele taboru sochaczewskiej kolei wąskotorowej czy biorąc udział w grze terenowej pt. „Poznaj Muzeum Kolei Wąskotorowej w Sochaczewie”.

Lekcja przeznaczona dla szkół podstawowych (klasy IV–VIII). Tryb: stacjonarny/plenerowy. Cena: **60 zł** za grupę do 25 osób plus ulgowe bilety wstępu, tj. **9 zł** od każdego uczestnika (opiekunom grup przysługują bilety bezpłatne). **Dla placówek z Sochaczewa i powiatu sochaczewskiego cena wynosi tylko 60 zł (za grupę do 25 osób).**

C. STULECIE KOLEI SOCHACZEWSKIEJ: 3. Warsztaty na wąskim torze

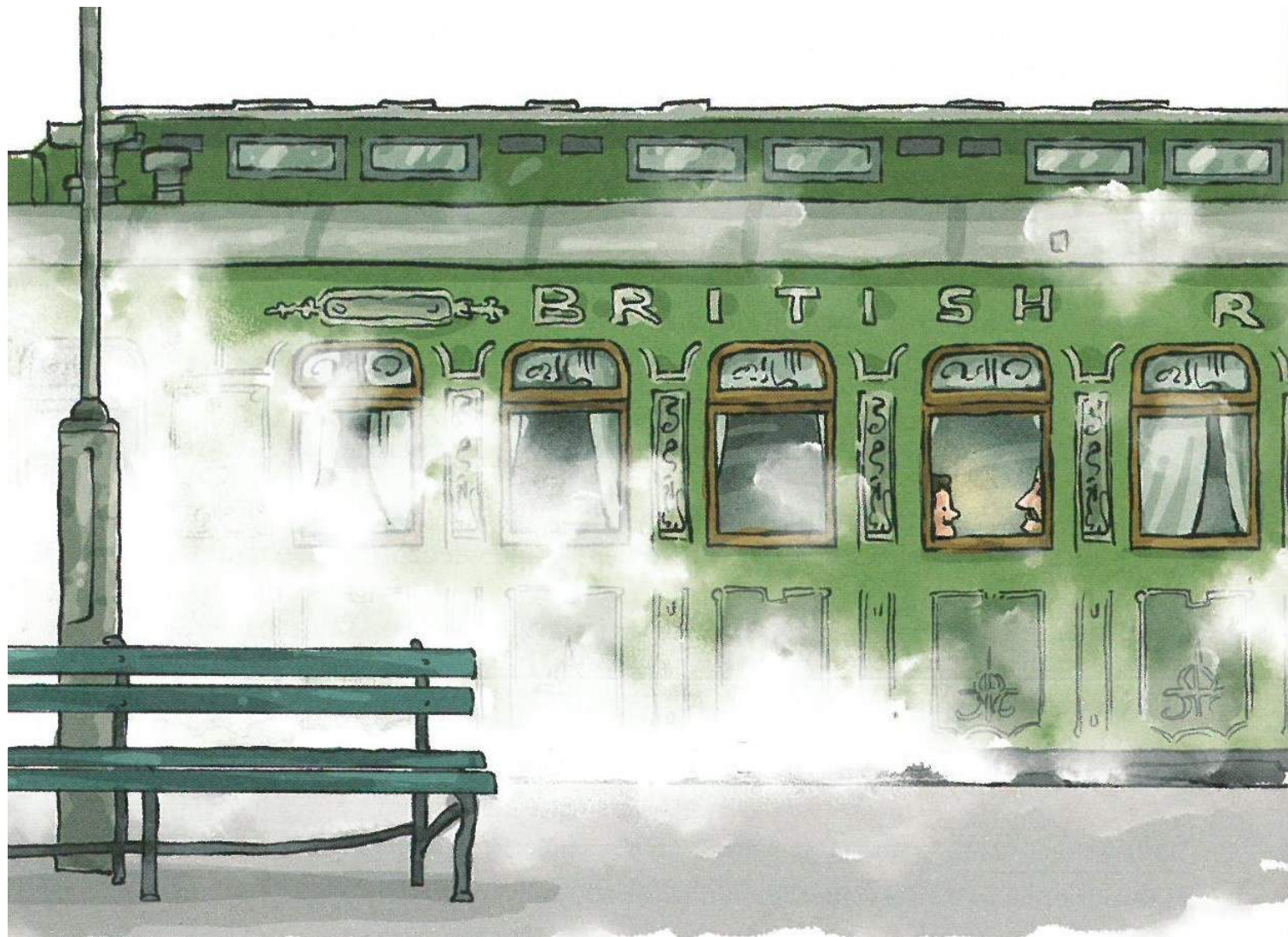

czewskiej kolei wąskotorowej 1922–1984” i biorąc udział w prezentacji makiety „Sochaczewska Kolej Dojazdowa”, uczestnicy zajęć poznają historię sochaczewskiej wąskotorówki. Pozyskane informacje zostaną uzupełnione w muzealnym skansenie, podczas spaceru wśród pojazdów pracujących dawniej na kolei sochaczewskiej.

Lekcja przeznaczona dla przedszkoli, szkół podstawowych i średnich oraz dorosłych. Tryb: stacjonarny/plenerowy. Cena: **60 zł** za grupę do 25 osób plus bilety wstępu, tj. **9 zł** (ulgowe) lub **18 zł** (normalne) od każdego uczestnika (dzieciom do lat 7 i opiekunom grup przysługują bilety bezpłatne). Dla placówek z Sochaczewa i powiatu sochaczewskiego cena wynosi tylko 60 zł (za grupę do 25 osób).

Stulecie sochaczewskiej kolei wąskotorowej to szczególne wydarzenie w historii naszej placówki. Pragniemy je świętować przez cały rok 2022, również poprzez działalność edukacyjną. Jedną z propozycji upamiętnienia tego ważnego jubileuszu są zajęcia oparte w głównej mierze na warsztatach plastycznych. W ich ramach przedstawimy uczestnikom tajniki sztuki zwanej scrapbookingiem. Nasi goście wykonają dwie prace o tematyce związanej z sochaczewską wąskotorówką: layout, którego motywem przewodnim będą cztery zabytkowe pojazdy szynowe użytkowane w różnym okresie na szlaku z Sochaczewa do Wyszogrodu i Puszczy Kampinoskiej (z możliwością zabrania ze sobą jako pamiątki) oraz kartę z życzeniami z okazji stulecia kolei sochaczewskiej (zachowywane w muzeum w celu prezentacji na specjalnie przygotowanej wystawie). Warsztaty poprzedzi część teoretyczna w salach wystawowych i muzealnym skansenie. Zwiedzając ekspozycję stałą pt. „Dzieje socha-

C. STULECIE KOLEI SOCHACZEWSKIEJ: 4. W 80 dni dookoła świata... kolejną wąskotorową

Podróżowanie i poznawanie świata jest marzeniem wielu z nas. Zajęcia wprowadzą uczestników w klimat kolejowej przygody. W ciekawe zakątki udamy się razem z bohaterami powieści Juliusza Verne'a pt. „W 80 dni dookoła świata”. Podróż, odbyta przez nich w dużej mierze kolejną, pozwoli w przystępny sposób przybliżyć „wiek pary”, jak nazwano XIX wiek, w ciągu którego niniejszy środek transportu zrewolucjonizował życie ludzi na całym świecie. Na przykładzie przedstawionych w książce barwnych przygód, pięknych krajobrazów i cennych zabytków architektury wprowadzimy naszych słuchaczy w zagadnienie turystyki kolejowej będącej jednym z najważniejszych obszarów działalności Muzeum Kolei Wąskotorowej w Sochaczewie. Część literacką, poprowadzoną na podstawie wybranych fragmentów dzieła francuskiego pisarza, uzupełnią warsztaty plastyczne oparte na metodzie scrapbookingu. W ich trakcie nasi goście wykonają wyjątkowe prace plastyczne

inspirowane „wiekiem pary”, a także klimatem rewolucji przemysłowej.

Lekcja przeznaczona dla przedszkoli i szkół podstawowych (klasy I-III). Tryb: stacjonarny/plenerowy lub online. Cena: **60 zł** za grupę do 25 osób plus ulgowe bilety wstępu, tj. **9 zł** od każdego uczestnika (dzieciom do lat 7 i opiekunom grup przysługują bilety bezpłatne). **Dla placówek z Sochaczewa i powiatu sochaczewskiego cena wynosi tylko 60 zł (za grupę do 25 osób).**

C. STULECIE KOLEI SOCHACZEWSKIEJ: 5. *Charlie z Ameryki – kolejowe warsztaty muzealne*

W ramach zajęć przedstawimy historię Charliego, tj. parowozu „Big Boy” Union Pacific 4000, czyli największej tego typu lokomotywy na świecie. Losy pojazdu przybliży opowiadanie pt. „Charlie Ciuch-Ciuch”. Jego autor, amerykański pisarz Stephen King, jest bardziej znany jako specjalista od literatury grozy, choć w swoim dorobku posiada również powieści fantastyczne. Jednym z przykładów tego rodzaju twórczości jest ośmiotomowy cykl „Mroczna Wieża”, którego częścią jest właśnie utwór o tytułowej ciuchci. W trakcie, popartej prezentacją multimedialną, lektury uczestnicy otrzymają najważniejsze informacje o kolejach w Stanach Zjednoczonych. Poznając, na przykładzie perypetii bohaterów opowiadania, znaczenie takich wartości jak lojalność i szacunek wobec starszych, uświadomią sobie, jak ich brakuje, gdy zostają odsunięci na „boczny tor” życia, wykształcając jednocześnie właściwe postawy w odniesieniu do materialnych relikwów przeszłości, w tym zabytków techniki. Posłuży to jako pretekst do przybliżenia dziejów sochaczewskiej kolei wąskotorowej, a szczególnie kwestii jej przekształcenia w placówkę muzealną. Nie można bowiem

zapominać, iż w 1984 r. naszej kolejce, podobnie jak Charliemu, groziła likwidacja. Dzięki powołaniu do życia Muzeum Kolei Wąskotorowej w Sochaczewie możemy w 2022 r. świętować setne urodziny sochaczewskiej wąskotorówki. Ważnym elementem spotkania będą kolejowe warsztaty plastyczne oparte na metodzie scrapbookingu, po których nasi goście przejdą się na muzealny skansen, gdzie poznają wybrane zabytkowe pojazdy ocalone dla przyszłych pokoleń przez pracowników muzeum.

Lekcja przeznaczona dla przedszkoli i szkół podstawowych (klasy I-III). Tryb: stacjonarny/plenerowy lub online. Cena: **60 zł** za grupę do 25 osób plus ulgowe bilety wstępu, tj. **9 zł** od każdego uczestnika (dzieciom do lat 7 i opiekunom grup przysługują bilety bezpłatne). **Dla placówek z Sochaczewa i powiatu sochaczewskiego cena wynosi tylko 60 zł (za grupę do 25 osób).**

D. LEKCJE SPECJALNE: 1. Pakiet czterech lekcji pt. *Dzień w świecie wąskich torów*

Świat kolei jest fascynujący. Kiedy połączymy go z zabawami edukacyjnymi i ogniskiem wśród zabytkowych wagonów i lokomotyw, jest to scenariusz na niezapomniany *Dzień w świecie wąskich torów*. Są to czterogodzinne zajęcia, w trakcie których w przystępnej formie zaprezentowany zostanie tabor wąskotorowy zgromadzony w Sochaczewie, dzieje kolejnictwa, zagadnienia związane z bezpieczeństwem na kolei, ekologią i pobliską Puszcą Kampinoską. Lekcja prowadzona będzie w zabytkowym, ogrzewanym wagonie osobowym, sali edukacyjnej i na terenie skansenu, gdzie między innymi odbędzie się gra terenowa i ognisko.

Plan spotkania:

1. Zwiedzanie muzealnego skansenu

Na początek odbędzie się spacer po skansenie, w trakcie którego uczestnicy lekcji zapoznają się z największą kolekcją taboru wąskotorowego w Polsce oraz ramowo poznają dzieje sochaczewskiej kolei wąskotorowej. Podczas zwiedzania uczestnicy zobaczą historyczne lokomotywy, wagony, drezyny, a także urządzenia kolejowe jak zwrotnica czy semafor.

2. Lekcja w zabytkowym wagonie osobowym

Niebywałą atrakcją są zajęcia w zabytkowym wagonie pasażerskim (w okresie jesienno-zimowym wagon jest ogrzewany). W trakcie lekcji uczestnicy poznają dzieje kolejnictwa, dowiedzą się kto i kiedy zbudował pierwszy parowóz, a także gdzie uruchomiono pierwszą linię kolejową.

3. Zajęcia w sali edukacyjnej

Podczas zajęć w sali edukacyjnej dzieci poznają zagadnienia związane z bezpieczeństwem na kolei oraz dowiedzą się jakie zawody wykonuje się na kolei. Atrybuty maszynisty, dyżurnego ruchu oraz konduktora uatrakcyjnią zajęcia i pozwolą lepiej zrozumieć uczestnikom sens opowiadanych historii. W tej części spotkania zaplanowane zostały też warsztaty plastyczne.

4. Ognisko w muzealnym skansenie

Dużą atrakcją dla dzieci będzie ognisko w wyjątkowym otoczeniu zabytkowego taboru kolejowego. Możliwość upieczenia kiełbasek w niezwyklej scenerii dodatkowo wzmocni pozytywne wrażenia wyniesione z lekcji.

5. Gra muzealna w skansenie

Celem gry jest zintegrowanie grupy, rozbudzenie ciekawości i wywołanie poczucia satysfakcji z rozwiązywanych zagadek.

Pakiet lekcji przeznaczony dla przedszkoli i szkół podstawowych. Tryb: stacjonarny/plenerowy. Czas trwania: 4 godziny (10:00–14:00). Cena: **20 zł** od każdego uczestnika (opiekunom grup przysługują bilety bezpłatne). Zajęcia odbywają się w grupach do 25 osób. Prowiant na ognisko należy przygotować we własnym zakresie.

D. LEKCJE SPECJALNE: 2. *Poznaj Muzeum Kolei Wąskotorowej w Sochaczewie – wyjazdowa lekcja muzealna*

Z uwagi na bliskie sąsiedztwo Puszczy Kampinoskiej Muzeum Kolei Wąskotorowej w Sochaczewie jest odpowiednim miejscem do przeprowadzenia wyjazdowych zajęć muzealnych. W trakcie sezonu turystycznego wycieczki pociągiem Retro są główną atrakcją naszej placówki. Dużą część pasażerów stanowią dzieci i młodzież. Wychodząc naprzeciw ich oczekiwaniom, stworzyliśmy wyjazdową lekcję muzealną, która połączyła standardowy przejazd zabytkowym składem z rozbudowanymi elementami edukacyjnymi realizowanymi w ciekawej i niebanalnej formie. „Poznaj Muzeum Kolei Wąskotorowej w Sochaczewie” jest zatem syntezą stacjonarnych zajęć muzealnych z przyjemnością podróżowania koleją i biwakowania na łonie natury. W ich trakcie uczestnicy poznają, w warunkach nieporównanie atrakcyjniejszych niż wewnątrz klasy szkolnej, najważniejsze eksponaty zgromadzone w sochaczewskim muzeum, dzieje i zabytki ziemi

sochaczewskiej, a także florę i faunę Puszczy Kampinoskiej. Opowieść przewodnika, rozpoczęta w skansenie, a następnie kontynuowana podczas jazdy pociągiem i spaceru po Kampinoskim Parku Narodowym, zostanie zwieńczona grą terenową z pogadanką oraz quizem z upominkami w Osadzie Puszczańskiej w Tułowicach.

Lekcja przeznaczona dla dzieci i młodzieży do 18. roku życia (organizowana w trakcie wycieczki pociągiem Retro w ramach programu „Wakacji z wąskotorówką”). Cena: równowartość ulgowego biletu na pociąg Retro, tj. **31 zł** od każdego uczestnika. Zajęcia odbywają się w grupach do 25 osób, a czas ich trwania jest tożsamy z długością programu wycieczki w ramach pociągu rozkładowego (9:15–15:20).

D. LEKCJE SPECJALNE: 3. Świąteczne warsztaty muzealne – kolejowy scrapbooking (od 1 grudnia do 31 stycznia)

Z okazji Świąt Bożego Narodzenia Muzeum Kolei Wąskotorowej w Sochaczewie przygotowało zajęcia dla najmłodszych. Poprzez lekturę świątecznej opowieści *Ekspres Polarnej* autorstwa Chrisa Van Allsburga, a także udział w świątecznych warsztatach, pragniemy wprowadzić uczestników w nastrój Bożego Narodzenia. Dzięki lekcji będzie można nie tylko przenieść się w magiczny świat kolejowej opowieści, ale również własnoręcznie wykonać świąteczne karty metodą scrapbookingu. Na zakończenie zajęć uczestnicy przemieszczą się na muzealny skansen, gdzie przewodnik zapozna ich z najciekawszymi historiami naszych zabytkowych pojazdów wąskotorowych. Scrapbooking to sztuka ręcznego tworzenia i dekorowania albumów ze zdjęciami i pamiątkami rodzinnymi. Nazwa pochodzi od angielskiego słowa *scrapbook*, oznaczającego album wykonany właśnie taką techniką. Sam wyraz *scrap* to po prostu skrawek. W trakcie warsztatów uczestnicy będą mogli poznać tajniki tej sztuki rękodzielniczej, tzn. używać specjalistycznych tuszy, pieczę-

tek, dziurkaczy i przekonać się, że w scrapbookingu wszystko zależy od inwencji twórczej artysty. To wyjątkowa zabawa, która twórczo rozwija wyobraźnię i kreatywność. W sam raz na okres okołoświąteczny!

Lekcja przeznaczona dla przedszkoli i szkół podstawowych (klasy I-III). Tryb: stacjonarny/plenerowy. Cena: **60 zł** za grupę do 25 osób plus ulgowe bilety wstępu, tj. **9 zł** od każdego uczestnika (dzieciom do lat 7 i opiekunom grup przysługują bilety bezpłatne). **Dla placówek z Sochaczewa i powiatu sochaczewskiego cena wynosi tylko 60 zł (za grupę do 25 osób).**